

VII Jornades de Medi Ambient de les Balears.

Palma (28, 29 i 30 de novembre del 2018)

Eivissa (13, 14 i 15 de desembre del 2018)

Maó (10 i 11 de gener del 2019)

Universitat
de les Illes Balears

Societat d'Història
Natural de les Balears

VII Jornades de Medi Ambient de les Balears

10 i 11 de gener del 2019

Sala d'actes de la Seu de l'Institut Menorquí d'Estudis (Mao).

Presentació

Les VII Jornades de Medi Ambient de les Balears estan organitzades per la Societat d'Història Natural de les Balears en col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears. Aquestes tenen com a objectiu, divulgar l'estudi de les ciències naturals i des de sempre han impulsat les iniciatives conduents a l'intercanvi de coneixements científics i tècnics de caire naturalístic i medi ambiental. Les jornades compten amb el suport de la Fundació Marilles, Red Eléctrica de España, el Consell Insular de Menorca, l'Institut Menorquí d'Estudis, la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca i l'ajuntament de Sant Josep de sa Talaia.

Programa

Dijous 10 de gener del 2019

8:30 – 9:00: Recollida de material.

9:00 – 9:30: Presentació / Inauguració de les Jornades.

Sessió 1: Zoologia i ecologia terrestre

Coordinadors: Samuel Pinya

9:30 - 10:30: **CONFERÈNCIA. Carme Rosell (Minuartia)** Carreteres i conservació de la biodiversitat: oportunitats per a la desfragmentació d'hàbitats en el manteniment de les vies existents.

10:30 – 10:45: **Garcia-Febrero, Ó., Carreras, D., Gomis, D., Jansà, A., Anton, M., Baltà, O., Stefanescu, C., Colom, P., Escandell, R., Catchot, S., Méndez, X. i Julia, L.** Està afectant el canvi climàtic a la biodiversitat a Menorca?.

10:45 – 11:00: **Sanz-Aguilar, A., Rotger, A., Igual, J. M., Payo-Payo, A., Miranda, M. À., Viñas, M., Cardona, E., Martínez, O. i Picorelli, V.** Efecte de les paparres (*Ornithodoros maritimus*) sobre els fumarells (*Hydrobates pelagicus*) a la colònia de s'Espartar.

11:00 – 11:30: *Pausa / cafè.*

11:30 – 11:45: **Pons, G. X. i Martín-Prieto, J. À.** Cartografia digital de la distribució de la fauna terrestre endèmica invertebrada en la Reserva de Biosfera de Menorca.

11:45 – 12:00 **López, J., Beidas, O i Miranda, M. À.** Seguimiento de la dinàmica poblacional del mosquitó verd de la vid (F. Cicadellidae) en las Islas Baleares.

Sessió 2: Espasi Naturals Protegits, Gestió ambiental i Educació ambiental.

Coordinadors: Guillem X. Pons

12:00 – 13:00: **CONFERÈNCIA Miquel Mir-Gual.** Polítiques públiques per a la conservació de la Posidònia oceànica a les Illes Balears. De la protecció a l'acció.

13:00 - 16:00: *Pausa / dinar.*

16:00 – 16:15: **Hernández, E., Viada, C., Esparza, Ó y Seiz, R.** Inventario de los humedales de las Islas Baleares – Menorca.

16:15 – 16:30: **Carreras, D. i Franquesa, A.** Mapa de cobertes i usos de sòl de Menorca. 3ra generació - COBUS 2015.

16:30 – 17:00: **Pinya, S.** BioBal (REE-UIB). Un projecte interdisciplinari per a donar a conèixer la Biodiversitat de les Illes Balears amb una triple vessant científica-gestió, educativa i d'impuls del turisme de natura.

17:00 – 18:00: **CONFERÈNCIA Borja Álvarez i Inés Castejón (REE):** Boscos submergits.

Divendres 11 de gener del 2019

Sessió 3: Ciències de la Terra

Coordinadora: Laura del Valle

9:00 - 10:00: **CONFERÈNCIA Pomar, F., Del Valle, L., Fornós, J. J., Gómez-Pujol, L., Timar-Gabor, A. i Anechitei-Deacu, V.** Ventalls al·luvials alimentats per dunes costaneres: arquitectura de fàcies i evolució de l'ambient deposicional.

10:00 – 10:15: **Martín-Prieto, J. Á., Almaraz, A., Pons, G. X. i Carreras, D.** Evolución histórica de la línea de costa de playas y calas de Menorca (Illes Balears): 1956-2015.

10:15 – 10:30: **Pomar, F. i Del Valle, L.** Els dipòsits pleistocens de cap Enderrocat-Ses Olles (Mallorca, Mediterrània occidental): un exemple de sand ramp adossat a un penya-segat costaner.

10:30 – 10:45: **Balaguer, P., Pons, G. X., Vicens, D. i Gràcia, F.** Anàlisi cronològica de les construccions localitzades sobre les coves de Cala Blanca (Ciutadella, Menorca). Resultats preliminars

10:45 – 11:00: **Ordines, F., Guijarro, B., Tugores, P., Massutí, E. i Quetglas, A.** Cartografiat d'individus menors de la talla mínima legal i immadurs a les Illes Balears: una estratègia per a millorar la selectivitat de la pesca de ròsec.

11:00 – 11:30: *Pausa / cafè.*

Sessió 4: Ecosistemes marins

Coordinadora: Eva Marsinyach

11:30 – 11:45: **Cardona, L., Moranta, J., Reñones, O., Saporoti, F., Gouragine, A. Ávila, C. i Aguilar, A.** Canvis en l'estructura de la xarxa tròfica de les comunitats de fons rocosos infralitorals induïts per la pesca.

11:45 – 12:00: **Cefali, M. E., Bolado, I., Cebrian, E., Moranta, J., Movilla, J., Reñones, O., Sales, M., Sintes, J., Tomas, F., Verdura, J., Vidal, E. i Ballesteros, E.** Programa de seguimiento científico de la Estación de Investigación Jaume Ferrer: diez años de evolución en la distribución y abundancia de algas invasoras en Menorca.

12:00 – 12:15: **Guijarro, B., Sintes, J., Bolado, I. i Massutí, E.** Programa de seguiment científic de l'Estació d'Investigació "Jaume Ferrer": Avaluació de la pesca de ròsec. Part I. Mètodes indirectes.

- 12:15 – 12:30: **Massutí, E., Sintes, J., Ordines, F. i Guijarro, B.** Programa de seguiment científic de l'Estació d'Investigació "Jaume Ferrer": Avaluació de la pesca de ròssec. Part II. Mètodes directes.
- 12:30 – 12:45: **Alvarez, E., Vázquez-Luis, M., Cefali, M. E., Movilla, J., Bolado, I. i Deudero, S.** Programa de seguiment científic de l'Estació d'Investigació Jaume Ferrer: Evolució i estat actual de la població de *Pinna nobilis* en Menorca i Balears.
- 12:45 – 13:00: **Coll, J., Reñones, O., Moranta, J., Álvarez-Berastegui, D. i Cardona, L.** Variacions espacio-temporals dels peixos dels fons durs infralitorals del Parc Nacional Marítim-Terrestre de l'Arxipèlag de Cabrera després de 25 anys de la seva declaració.
- 13:00 – 13:15: **Verdura, J., Sales, M., Ballesteros, E., Cefali, M. E. i Cebrian, E.** Programa de seguiment científic de l'Estació d'Investigació "Jaume Ferrer": Recuperació d'una població de *Cystoseira barbata* desapareguda a Cala Teulera (Port de Maó).

13:15 – 16:00: *Pausa / dinar.*

Coordinador: David Carreras

- 16:00 – 16:15: **Bolado, I., Movilla, J., Mallol, S. y Goñi, R.** Programa de seguiment científic de l'Estació d'Investigació "Jaume Ferrer": La pesca artesanal en Menorca.
- 16:15 – 16:30: **Moranta, J., Reñones, O., Gouragine, A., Cefali, M. E. i Cardona, L.** El programa de seguiment de l'Estació d'Investigació Jaume Ferrer: Els blancalls del nord de l'illa de Menorca.
- 16:30 – 16:45: **Ramírez, S., Ordines, F., Ramon, C., Massutí, E. & Terrasa, B.** A cryptic species of stingray (*Chondrichthyes, Dasyatidae, Dasyatis*) from Menorca.
- 16:45 – 17:00: **Quetglas, A. i Terrasa, B.** L'Estació d'Investigació 'Jaume Ferrer' (La Mola, Menorca).
- 17:00 – 17:15: **Quetglas, A., Jordà, G., Hidalgo, M., Valls, M. & Massutí, E.** Contrasting population dynamics of cuttlefish at local scales.
- 17:15 – 17:30: **Muñoz, A., Díaz, D., Movilla, J., Cefali, M. E., Zabala, M. i Goñi, R.** Efecte de l'acidificació oceànica sobre els primers estadis bentònics de la llagosta vermella (*Palinurus elephas*).
- 17:30 – 17:45: **Ana Morillas (IEO): Oceàniques:** La dona i l'oceanografia.
- 17:45 – 18:45: Taula Rodona: *Estat actual i perspectives de la investigació i la gestió de la natura a les Illes Balears.*
- 18:45 – 19:00: **Cloenda Jornades**

Sessió de pòsters

Ecosistemes marins

- Ríos, B., Torres, A. P., Alomar, C., Carbonell, A. i Deudero, S.** Review of existing monitoring programs for marine litter in the Mediterranean Sea.
- Alvira, B., Holzmann, M., Nadal, M. V., Khokhlova, A., Ferriol, P., Pinya, S., Sureda, A., Tejada, S., Hallock, P. y Mateu-Vicens, G.** Primera presència dels macroforaminífers *Parasorites orbitolitoïdes* (Hofker, 1930) en el Mediterrani i *Euthymonachapolyta* (Chapman, 1900) en el mar Balear.
- Alomar, C., Miralles, R., Lara, G. & Deudero, S.** Recording Submarine Ambient Noise in the Mediterranean Sea: Cabrera Pilot Project.
- Fuster-Prohens, A., Orejas, C., Rivera, J. y Mateu-Vicens, G.** Estudio de las asociaciones de foraminíferos encontrados en la campaña MEDWAVES.
- Khokhlova, A., Mateu-Vicens, G. y Alvira, B.** Índices de foraminífero sepífites como bioindicadores en praderas de fanerógamas en el Mediterráneo.
- Torres, A.P., Ríos, B., Carbonell, M., Vázquez-Luis, M., Deudero, S., Barberá, C., Alemany, F. & Carbonell, A.** Uncertainties and validation of alien species catalogues from European Marine Strategy Framework Directive
- Pinya, S., Mateu-Vicens, G., Crespo-Picazo, J.L., Marco, V., Renga, E., Fernández, G., Tejada, S., Busquets-Cortés, C. i Sureda, A.** Evaluation of their habilitation process of *Caretta caretta* specimens using oxidative stress biomarkers.
- Salaberry, E., Guzzetti, E., Ferriol, P., Díaz, J. A., Tejada, S., Faggio, C. i Sureda, A.** Inducción de estrés oxidativo por el crecimiento de la esponja invasora *Paraleucilla magna* sobre el alga *Peyssonnelia squamaria*
- Montserrat, M., Ferriol, P., Díaz, J. A., Mateu-Vicens, G., Pinya, S., Box, A., Tejada, S., Agawin, N. S. R. i Sureda, A.** Avaluació de l'estat de les praderies de *Posidonia oceanica* a les zones II dels ports de les Illes Balears per mitjà de biomarcadors
- Arechavala-López, P., Minguito-Frutos, M., Follana-Berná, G. & Palmer, M.** Spatial capture-recapture (SCR) model on common octopusin inhabiting human-altered coastal habitats: a Bayesian approach.
- Riera-Batle, I., Mira, A. i Grau, A. M.** DIARI DE PESCA RECREATIVA, aplicació de les noves tecnologies en la recopilació de dades de la pesca recreativa a les Illes Balears.
- Aparicio, A., Miró M., León, V.M., Etxebarria, N., Lara-Martín, P. A., Rodil, R., Nieto, O., Deudero, S., Carro-Marín, N.** Net4Sea: Una red científica para conocer mejor los contaminantes emergentes en el medio marino.
- Febrer-Serra, M., Renga, E., Fernández, G., Sureda, A., Mateu-Vicens, G. y Pinya, S.** 25 años de registro de varamientos de tortuga boba (*Caretta caretta*) en las Islas Baleares.

Ciències de la Terra

- Morey, B. i Forteza, N.** El potencial interpretatiu del registre fòssil dels mol·luscs litorals en el Neogen postectònic de Mallorca

Botànica

- Vidal, J. i Gil, L.** Anàlisi florística de l'Àrea Natural d'Especial Interès de Sa Punta-S'Algari àrea d'influència (Felanitx i Manacor, Mallorca).
- Borràs, J., Perelló, S., Capó, M, Cursach, J. y Rita, J.** Biología reproductiva de orquídeas en Mallorca. Una visión comparada de los mecanismos de polinización.
- Cortés, I. i Gil, L.** Biología reproductiva d'*Eryngium maritimum*L.

Espais Naturals protegits, Gestió Ambiental i Educació ambiental

- Domínguez, L. A. i Gual, M. À.** Orquídiades. Petites joies de la natura. Exposició fotogràfica, científica, didàctica.
- Pomar, F. i Del Valle, L.** Afloraments urbans de la ciutat de Palma (Mallorca, Illes Balears).
- Pascual-Mercadal, C.** La gestió actual dels residus no perillosos a Menorca i estratègia de futur.

De Pablo, F. Estratègia de conservació de la Biodiversidad en la Reserva de Biosfera de Menorca. Una herramienta para la gestión.

Rodríguez, A. i De Pablo, F. Conservació i gestió de la geodiversitat a la Reserva de Biosfera de Menorca.

Pons Madrid, J. M. Educació ambiental a la Reserva de biosfera de Menorca: cap a una educació per a la Sostenibilitat.

Pascual-Mercadal, C. *Ara va de bo, ara va de got.* Una iniciativa per a la prevenció dels residus a les festes de Menorca.

Guasp, E. M., Llabres, A. M. XARXA FORESTAL A "Sa Duaia".

Zoologia i Ecologia Terrestre

Truyols-Henares, F., Honey, M., Gómez-Fernández, J. i Pinya, S. Contribució al coneixement de la fauna lepidopterològica dels municipis de Manacor i Vilafranca de Bonany (Mallorca)

Febrer-Serra, M., Trenado, S., Colomar, V. y Pinya, S. Caracterización demográfica de la tortuga de Florida (*Trachemyscripta*) en el parque natural de s'Albufera de Mallorca.

Salom, M., Ribas, A., Vallespir, J. i Pinya, S. Ecologia de *Testudo hermanni* a Mallorca (Illes Balears, Espanya): Característiques morfològiques i demogràfiques.

Pinya, S., Lassnig, N. i Homs, J. Projecte Ferreret. Un exemple de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i Ferrer Hotels per al suport de la recerca aplicada a la conservació d'espècies

Cortés, I. i Jamin, A. First application of acoustic automated bird species identification in the Balearic Islands.

Lassnig, N., Colomar, V., Cardona, C., Gil, L. i Pinya, S. Estudi pilot sobre el consum de fruits, llavors i propàguls d'una població de tudons (*Columba palumbus*) a l'illa d'Eivissa.

Lassnig, N., Febrer-Serra, M., Serra-Tejedor, M., Colomar, V. i Pinya, S. Determinació de l'edat i taxes de creixement corporal a la serp blanca (*Zamenis scalaris*) en una població insular.

Bertolero, A. i de Pablo, F. Seguiment de les poblacions de tortuga mediterrània a Menorca.

Gayà, C. i Pons, G. X. La sinistralitat de l'Òliba (*Tyto alba*) a l'illa de Mallorca.

Pons, G.X. i Martín-Prieto, M. Cartografia digital de la distribució de la fauna terrestre endèmica invertebrada en la Reserva de Biosfera de Menorca.

Col·leccions científiques i documentació naturalística

Morey, B. El patrimonio Paleontológico de Mallorca (Archipiélago Balear. Mediterráneo occidental). Museos y centros de interpretación.

Morey, B. Estratègies de gestió del patrimoni Paleontològic de Mallorca (Illes Balears, Mediterrània occidental).